

Annex 2.13.

Entrevista a Daniel Serra, vicerector d'Economia, Recursos d'Informació i Relacions Institucionals de la Universitat Pompeu Fabra.

1. Està previst a curt o llarg termini instal·lar plaques solars fotovoltaïques en algun campus de la UPF?

No, en principi no. Encara que amb el nou canvi de vicerectorat encara no he tingut temps de mirar-me l'àmbit de medi ambient. Però en principi no. En relació a l'energia contem amb els objectius de l'"Agenda 21", que es l'agenda que tenim per temes del medi ambient. Aquets són incrementar la proporció d'energia provenien d'energies renovables netes y que com a mínim siguin un 12% del consum total.

O sigui, que a veure, directament no parlem de plaques solars però si de que s'ha de millorar i utilitzar.

2. I això és un objectiu del que diu l'Agenda 21?"

Si, això està com objectiu de el que diem a l' agenda 21 que és de la Comissió de Medi Ambient que es va crear en el any 2007, sobre com millorar totes les accions medi ambientals a dins del Campus de la Pompeu. A part de l'energia, reduir el consum d'aigua, millorar l'eficiència de llum i paper reciclat, reduir la producció de materials o reduir la producció de residus.

3. Tampoc esta fixat cap termini ni res per a que el 12% sigui de qualsevol energia renovable?

No ho posa, per que això va lligat amb un programa del Ajuntament de Barcelona, que es diu precisament "Agenda 21 BCN" que es un programa de medi ambient del Ajuntament de Barcelona, i jo suposo que els terminis que es proposen allà son els mateixos que se aplicarien aquí.

4. La UPF, en quant al medi ambient, segueix la tendència de l'Agendia 21?

Exacte, per això es diu "Agenda 21" de la Universitat Pompeu Fabra.Com a ètica mediambiental seguim l'Agenda 21

5. Un altre pregunta que teníem és la següent: a part de la docència en si, quins objectius té la Pompeu, quina ideologia té? Quines prioritats té com universitat?

A part de la docència, la recerca i la transferència de coneixement, un és el tema del gènere, ara precisament s'acaba de crear una Comissió de Gènere, que estudia sobre tot temes de la dona dins de la Pompeu Fabra, per exemple, ara el equip de Direcció és paritari, son tots homes y dones, que no es fàcil per que hi ha molt més profes dones que homes. Aquest comissió vol que hi hagi una agenda també sobre las bones

pràctiques de gènere des de la Pompeu, un altre línia és crear un “Codi Ètic” del estudiant i del professor. Un Codi és una cosa molt ampla i pot ser des de “no copiaràs” fins a temes ètics relacionats amb, per exemple, no fomentar la recerca en temes que tinguin a veure amb guerra o violència, o temes d’ètica d’animals, que en tot el campus de biologia hi hagi ètica amb l’experimentació amb animals. Hi haurà una agenda que vagi cap aquí també.

Aquest són dos programes fora de les tasques habituals del dia a dia, de docència y recerca de la Pompeu, són dues línies estratègiques que s’estan creant ara. També, no ho sé si sortirà de aquí a poc, amb direcció s’ha estat elaborant, el que serà “La UPF 25 anys” que és el 2015, la Pompeu Fabra farà 25 anys, increïble, doncs és una agenda que farem d’objectius estratègics que volem desenvolupar fins al any 2015, però això esta en fase de elaboració, en un parell de mesos ja estarà fet, són accions molt puntuals que estem elaborant.

6. No sabem si això pot ser respòs des d’ aquí, però hem fet una entrevista al departament d’obres públiques y manteniment de la Pompeu, i ens va explicar que s’havia seguit un projecte d’aigües freàtiques al campus de la Ciutatella. Com es va finançar això?

Hi ha aigües freàtiques, tenim problemes molt seriosos, aleshores més de una vegada sens ha inundat tot degut a una bomba que no funcionava . Ara bé l’ús de l’aigua freàtica dubto que sigui per exemple, que seria l’ ideal, per temes de lavabos, l’ aigua freàtica no és potable, jo crec que a Roger de Llúria s’ utilitza o es pensava que s’utilitzes aigües freàtiques, però jo no ho portava.

7. En aquest sentit això va ser tot un projecte que es va dur a terme a Jaume I, quan es va construir i volíem saber doncs si havia hagut problemes en el tema de financiació d’un projecte que no era un sistema d’energia estàndard, si no un sistema d’energia innovador

No ho crec, per que normalment el finançament d’un edifici , es fa via “pla plurianual d’inversions” que es un pla que tu fas amb la Generalitat i dius mira jo faré aquest edifici que costarà tant, faré aquest campus que costarà tant en aquest 6 anys, arreglaré la façana..., però no acabes especificant com gastaràs aq diners, tu expliques el projecte y quant costarà, y després tens Fons FEDER que també normalment ajudant a finançar aquest projectes. Però una vegada ho fas tu, si vols gastar-te diners per que hi hagi aigües freàtiques i tal, t’ho gastes, si tens el diners per fer-ho. Per exemple, nosaltres volem acabar el dipòsit de las aigües que hi ha una part que no està acabada, demanem 300 milions d’euros, que després com ho fem és el nostre problema, si utilitzem plaques solars o no, o si utilitzem l’ aire acondicionat amb aigües freàtiques o no és nostre problema, ells ens donen 300 milions d’euros per acabar el projecte. Al menys que tu demanis finançament específic per aquest projecte.

8. O sigui que vosaltres directament podeu demanar una quantitat o una altre presentant un projecte diferent?

Si, nosaltres tenim un projecte d'acabament o d'un equipament o de creació de un nou equipament o un edifici, i ens donen 100 milions d'euros per fer-ho, ara si ho gastem tot en aire condicionat doncs no tindrem edifici.

9. Si en el cas hipotètic que es presentés un projecte per posar plaques solars, si són un milió d'euros d'inversió inicial, creieu que la Universitat podria posar aquest milió d'euros o s'hauria de demanar un préstec?

Entraria dins de el que seria una proposta del "pla plurianual d'inversions", això si volem que ens financï la Generalitat, a lo millor hi ha altres finançaments per part del departament del medi ambient o per part del ministeri encarregat en competències del medi ambient o a Europa, o una combinació d'ells, no en tinc n'idea. Una tercera opció seria al càrrec del pressupost de la Pompeu Fabra.

10. Si fos part del pressupost de la Universitat, s'ho podria permetre?

M' haurieu de convèncer a mi.

11. Val, però estaria dins d'una idea possible?

És clar, nosaltres tenim un pressupost de 100 milions d'euros a l' any per fer funcionar la universitat, si decidim gastar un milió d'ells en plaques solars es una decisió política de Direcció, llavors deixem de fer aules d'ordinadors i deixem de comprar llibres y deixem de contractar profes aquest any, si és decisió nostre, un altra és anar a buscar fons, i mirar qui ens financia.

12. Llavors, tornant a la imatge i ideologia de la Pompeu, quan la UPF es publicita, quina imatge pretén donar?

No, fins ara el nostre negoci es vosaltres i los profes, vosaltres com a estudiants, per que volem son els millors estudiants, i com profes volem els millors professors, llavors sempre publiquem lo típic "universitat publica de qualitat", sempre temes lligats a docència i recerca bàsicament, podem dir després que tenim un programa l'Agenda 21 de la Pompeu, per intentar ser els més ecològics possibles, però no hi ha una estratègia amb primera línea. Que hi ha preocupació si, però no és un tema prioritari de dir que serem els més ecològics de tota las universitats del "mundo mundial", no, volem ser els millors de docència i recerca del "mundo mundial", si a més podem tenir consciència en temes de ètica en general de responsabilitat social i del medi ambient, encara millor.

13. Hi han universitats que han instal·lat plaques solars com la UB, la UAB. Quina opinió en teniu vosaltres?

Penseu que són campus molt diferents, nosaltres tenim campus molt petits i per plaques solars necessites molta extensió, suposo que l' únic lloc pensant físicament seria Roger de Llúria, es podrien posar unes quantes. La realitat és aquesta, si tu tens la UAB que té un campus enorme amb molts metres, molts edificis basos lineals de

D'una o dues plantes és molt més factible fer projectes d'aquest tipus, i la UB segur que tenen una estructura de campus físic que permetre desenvolupar això. També s'ha de dir que quan es van fer els campus grans de Ciudadella, vam tenir la sort que FECSA tenia unes condicions de preu immillorables, que no era gratis però casi, que feia que estem com estem, ja que van costat molt diners aquells edificis per que va costat un paston rehabilitar l'edifici, rehabilitar un edifici és tres vegades més car que fer-ne un de nou, i perds metres quadrats per un tub, ja coneixeu Roger de Llúria y Jaume I metres quadrats perduts per allà per totes bandes, i a l'època ni es va platejar el tema de plaques solars i el campus és mol més petit comparat amb la UAB de 55 mil estudiants, la UB de 30 mil, la UPC 35 mil.

14. Però tampoc creu que li dona cap valor afegit a la universitat no tenir aquestes instal·lacions?

Home com a valor afegit que diries entra dins de la línia de l'Agenda 21, de que si volem arriba al 12% d'energies netes, doncs hauríem de fer una acció i l'única que tindriem són les plaques solars, no podríem posar molins energètics, l'única solució és aquesta, vull dir, plaques solars, però encara així podem fer el estudi, però no ho se quantes plaques solars generar y col·locar.

15. Ara podríem parlar de dades de nostre treball, el nostre treball és un projecte de posar 180 plaques, a Roger de Llúria i Jaume I, si veiem el tema de la viabilitat econòmica, que de venda de energia son 110 mil euros, i com a inversió inicial són 1.220.000 euros, segons escenaris, ens surt que si que és rendible, i també ens preguntàvem quin realisme tindria pensar que es podria arribar a fer o directament si descartaria l'idea per alguna raó, sabent que és rendible, que en un cas normal recuperàvem la inversió 11 anys després, guanyàvem 500 mil euros, la TIR era de un 8-9%

En època de abundància econòmica, evidentment seria considerable, el problema és que ara, si em dius avui, invertir un milió d'euros a càrrec del nostre pressupost és impossible, per que tenim unes tensions de tresoreria increïbles i encara veiem com pagarem la nòmina de juny, vull dir que la pagarem segur, però ara et dic que no és viable econòmicament per que no tenim els diners inicials. També no ens deixen endeutar, com que som una universitat pública doncs sumariem el deute general de la Generalitat i no vol endeutar-se més i és clar és un problema. Aleshores seria entrar en el pla plurianual d'inversions que es fa cada 6 anys doncs seria d'esperar 4 anys més per la proposta següent, en el any 2013 dir que una de las coses que volem fer es aquesta no? plaques solars a la Pompeu i tal, pla plurianual d'inversions penseu que a vegades ens dona 40 o 50 milions d'euros per 6 anys, això en el últim, per al proper no ho se, potser ja ni existim. Aleshores aquí entraria, però ja no és un finançament que va a càrrec del nostre pressupost si no que és una aportació que fa la Generalitat. Lo que hauria de mirar, si es que no han fet que potser ja ho han fet, es veure a Madrid o a Europa si ens pot finançar.

16. Ja ho hem vist, i poca cosa, fa uns anys si però ara ja no.

Per que no fan millor un estudi d'anar per fases?

17. Clar, però es que un cop fas el projecte, actues com al mateix que altre projecte.

No, per mi seria diferent pagar un milió d'euros aquest any que en el primer any 300 mil, d'aquí a 3 anys 300 mil més i d'aquí a 3 anys més altres 300 mil més.

18. Clar, però el preu et sortiria molt més car ja s'haurien de fer 3 projectes

Si fas un flux, això seria $t=0$, y comences amb un milió d'euros i els anys següents tendries uns ingressos, uns beneficis. aquí sumaries els costos i els beneficis i després passes tot a valor present, el que deia jo en contra de fer això fer el mateix però en comptes tindries aquí 300 mil, per exemple eh, en $t=0$ i després vindran ingressos, després vindrà el $t=3$ poses 300 mil més i vas fen així.

19. Clar però el que ens van dir a nosaltres és que quan més gran és la instal·lació més a compta te surt.

És això, segurament els costos són més elevats però no és el mateix instal·lar tot de cop que fer-ho per fases no?

20. Es com si perdessis diners per que en el efecte de un cop, els costos fixos te serien molt menys

Però a lo millor seria interessant dir: mira et surt un 20% més car però a lo millor és viable, per que jo estaria disposat, estic parlant molt hipotèticament m'enteneu?, de posar el capital inicial. O fase 1 a Jaume I, fase 2 meitat de Roger de Llúria i després la altra meitat.

21. Dels 100 milions d'euros de pressupost que teniu, més o menys, cap on van?

Dels 100 milions, menys de 20 milions, posa 20 milions, un 20% es recerca, projectes de recerca, son projectes finalistes de on un professor genera un estudi de recerca i amb això compra maquinaria, contracta gent, viatge, i més.

Del 80% restant, podem dividir-ho en 2, jo diria que més o menys un 60% és nomina, i el 20% restant són despeses de funcionament: aigua, gas, llum, fotocòpies, telèfon, manteniments, costos així. Però bàsicament un 60% professors y personal de serveis. Això és el pressupost sense contar inversions, que es fan cada any, per exemple, aquest any hem fet una inversió enorme per que hem acabat el campus de Poblenou amb 40 milions, però això no entra dins dels 100 milions d'euros. Hi ha el pressupost ordinari i després hi ha el pressupost o la despesa d'inversions que fas, que algunes poden ser molt altes, com aquest campus que en 3 anys ens va costar 70 milions d'euros, en 2009 gastarem poc d'inversió.

22. I Aquest pla d'inversions es pacta amb el pla que ens vas dir que es pactava amb la Generalitat?

Si, una part és amb el pla i altre amb diferents fons que vas trobant, fons propis també, una part la paguem amb diners nostres y també d'algunes operacions urbanístiques. Aquest edifici, la Mercè, rectorat, és un equipament però el terreny on està ubicat està qualificat com residencial, o sigui, que el valor del metre quadrat d'un terreny residencial es molt més alt que un d'equipament, tenim un equipament en un terreny que tindria un valor molt més elevat del que té realment. Que passa? que aquí hi ha un altre senyor que té un terreny que esta qualificat com a equipament, el vol fer vivendes però no pot per que el terreny en el que esta està qualificat com equipament i per tant el seu metre quadrat té un valor molt més baix. Que fem? fem una permuta, tot això apojat per el ajuntament, y en aquesta permuta ens cauen uns quantes milions d'euros, però aquest senyor ens paga la diferencia.

23. Et voldríem plantejar un altre idea, que és, si aconseguíssim maneres de recol·lectar fons de manera permanent, per exemple, finançant en els bars de la universitat que valgues cada cafè 5 cèntims més o així, i tot destinat a projectes d'ecologia i de diferents mesures, havíem pensat aquesta i la matrícula ecològica, publicitat a la pàgina web y patrocinadors, i així la Universitat tenir un paper sempre actiu d'ecologia. Ho trobarien interessant?

Si si, l'únic és que és més complicat, per exemple, és un problema més de gestió, els bars que cobres 5 cèntims més, però els cobres efectivament o és opcional?

24. Opcional, la idea es fer-ho com ho fan a comerç just, que quant tomes el cafè te diguessin directament el preu del preu ecològic, però si tu demanes pots pagar el preu normal.

El problema es com es comptabilitza quants cafès ecològics i quants cafès normals s'hagin pres.

Però en aquest sentit s'hauria de donar un incentiu als del bar, o una comissió.

25. L'altre opció que havíem pensat, aquest diners que recol·lectéssim per aquestes 4 vies, destinar-los a fer la inversió en plaques solars per l'alum més atractiva, i aquesta seria un altra via i no sabem quina seria més interessant, si destinar els diners a fer projectes d'ecologia en general, o destinar-ho a pagar les plaques solars.

És una pregunta que no té resposta, o no la té ara, per que seria una resposta que donaria aquesta condició de medi ambient però igual s'ha d' identificar com a més prioritari posar aigües freàtiques als lavabos, per dir una cosa, no ho se, com Institució ara jo no puc parlar i dir que seria prioritari plaques solars, s'hauria de mirar totes les alternatives. Depèn de la sensibilitats de la gent sobre aquest tema.